

stinski sinovi in preširni gorki rojaci te bodo častili precej, slepo bodo šli za teboj, kamor jim ti ukažeš, naj idó.“

„Ta nasvet je dober“ — pritegnil je vezir z nesmelim glasom — „če je tvoji modrosti po godu.“

„Prav imaš, Mehmed, ker varuješ svoj hrbet“ — opomnil je sultan, ki je trpko smijal se — „svetoval bi rad, svojega vratu pa ne bi rad vtaknil v past. Bismillah! ali je Bruskega seralja zrak v šlapo promenil se? — Idi in poišči svojo zgubljeno modrost na Evropskih obalah v Drinopolji; takoj jutri, ali precej danes odidi, tam si mož, tū pa si enak tem-le“ — rekel je in s pokimom svoje glave pokazal emire, ki so, kakor breziduhi, stali okrog.

Uporniki zunaj bijejo ob zidovje, sultan pa je v seralji resen, kakor o dneh svoje največe slave! ali je čudo to, ker so ostrmeli emiri?“

„A kaj mi svetuješ ti, vojvoda Topličanin?“ — povprašal je Bajazet Milana, ki je pri durih mirno stal, kakor skala, v katero se zaman zaganjajo razburjeni valovi; neka čudovita radost, ki je zdaj pa zdaj švignila iz njegovega oka, umikala se je zmirom nekaj zamišljenosti; stresnil se je, a zopet je stal nepremično hladno.

„Ali ti je, sultan, zdaj moj nasvet tako drag, popreje pa si ga zametal toliko tednov?!“ — začudil se je Topličanin smelo, o globokem, bodečem očitku. — „Ali čuješ tam zunaj ta jek, ki se že močno zaganja v tvoje uho? — Ali si ošlevel? — le ugajaj upornikom, jutri bodo zahtevali tvojih zakladov ostanek.“

„Da!“ — poknil je za njim Štepana Lazarjevića glas — in takoj je Štepan sam stopil v sobano in pred sultana samega — „ni trenutka ne smeš zamuditi; gani se, Bajazet! ali daj svoje zaklade ali pa se pripravi na pogubo svojega života; moje drage sestre život pride na prodaj!“ — kriknil je in hotel skozi stranske duri oditi v notranje izbe.

„Čaki!“ — oglasil se je Topličanin in premaknil — „jaz pojdem s teboj, Štepan!“

„Kako govoriš sè svojim knezom, vojvoda Topličanin?“ — začudil se je Štepan in jezno obrnil v Milana.

„Jaz poznam le Srbskega cara, da je moj gospod“ — „opomnil je trpko Topličanin — „a moj car in gospod je poginil na Kosovem polji, kjer je branil vero in domovino; dej, Lazarjević, ti nisi moj gospod, ali, čuj! navzlic temu bodem s teboj vred varoval tvojo sestro in tvoje potomstvo; saj ne morem drugače činiti, ne smem!“ — šepnil je, a obupna bolest je svoj oblak razgrnila po njegovem obrazu. (Dal. prih.)

Naši dopisi.

Iz Rusije 26. aprila. η. — V Rusiji je od včerajšnjega dne velik praznik. V cerkvah praznično zvonjenje, po ulicah se ziblje neštevilna množica naroda k cerkvam. Kamor pogledaš, vidiš radost v očeh, sladki smeh na ustnicah, znanci in prijatelji se objemljejo in pozdravljajo: „Slava Bogu, pobedili nakanec!“ Zmago imenujejo to, kar se je zgodilo predvčerajšnjem: Rusija je napovedala Turčiji vojsko, in to je res velika zmaga. Vso svojo predrzno abotnost je morala Turčija razkriti pred svetom in vso svojo brezvestno perfidijo Anglija, predno se jima je udalo omajati miroljubje Ruskega „Cara Osvoboditelja“. Ti dve državi ste na zlo samim sebi rabili le-to miroljubje, in mislili ste, da njuno zlodjevo zasmehovanje bo večno ostalo brez kazni. Kakor malo dostojno je bilo njuno poldrugoletno obnašanje, tako malo se zлага z njuno prevzetnostjo, z deklaracijo Anglije in z odgovorom Turčije na

protokol, njuni poslednji postopek. Po совету Anglije je Turčija hotela v Kišenjev poslati posla s prošnjo o miru — „Pozno“ je bil odgovor. „Potem se je Turčija obrnila s prošnjo do drugih velikih vlad, da bi one na podlagi Pariškega traktata posredovale — odgovor je bil spet: „prepozno“! K temu odgovoru je po lisičje pristopila tudi Anglija. Manifest Ruskega cesarja do svojega naroda je datiran od 24. aprila iz Kišenjova. On je prav kratek, vendar na vse strani popolen, izjaščen in zmeren. On na kratko izlaga trpljenje Slovanov v Bolgariji, Bosniji in Hercegovini in ves hod pogovorov Rusije in Evrope s Turčijo ter se končava s sledečimi besedami: „Izčerpav do konca miroljubje Naše, Mi vijnuždeni vijsokomernim uporstvom Porti npistupitj k dejstvijam boleje rešiteljnim. Togó trebujut i čuvstvo spravedljivosti i čuvstvo sobstvennago Našega dostoinstva. Turčija odkazom svojim postavljajet Nas v neobhodimost obratitjse k sile oružja. Gluboko proniknutije ubeždenijem v pravote Našego dela, Mi, v smirennom upovaniji na pomošč i milosrdije Vsevijšnjago, objavljajem vsem Našim vernopoddanim, čto nastupilo vreme predusmotrennoje v teh slovah Naših, na kotorija jednodušno otozvalas' vsa Rossija. Mi vijrazili namerenije dejstvovatj samostojateljno, kogda Mi sočtem (= spoznamo) eto nužnim i čest Rossiji togó potrebuje. Nijnje (= zdaj), prizijvaja blagoslovenje Božje na doblestnija (= hrebre) vojska Naši, Mi poveleli jim vstupidj v predeli Turčiji.“ — Ko je telegraf prinesel manifest iz Kišenjova v Moskvo, je Moskovski župan prec sozval mestni zastop. Mestni očetje kakor narod so spremljali čitanje manifesta z navdušenimi „ura“! Potem je stavil odbornik Najdenov tri predloge: 1) Naj se izbere adresna komisija, ki bi imela sostaviti zahvaljno adresu caru. 2) Na stroške stolice Moskve naj se v Moskvi napravi in izdržava na ves čas vojske tisuč postelj za ranjene vojake. 3) Vrh tega naj se žrtvuje na potrebe ranjenih sploh en milijon rubljev iz Moskovske mestne blagajnice. Vsi trije predlogi so bili enoglasno sprejeti in v zahvalo narod ni mogel nehati ploskati mestnim očetom. Tako je Moskva sopet dokazala, da ona je glava in srce Rusije. Upati je, da se Petrograd ne bo dal osramotiti, kakor tudi iz gubernskih mest poročajo o požrtvovanji velikih zneskov. Sploh za ranjene se delajo velikanske priprave, veliko večje, kakor bi bilo treba v vojski s Turčijo. Anglijo mi vsi dobro poznamo, pa do zdaj nas tudi Avstrija ni prepričala, da jej smemo zaupati. Kakošno neomejeno zaupanje ima Ruski narod do svoje vlade in do lastne sile, je najlepše pokazala borža. Ko se napoveduje vojska, državni fondi navadno padajo, v Rusiji se je zgodilo ravno nasprotno. 23. apr. so prodajali storubljene loze vnotranjega pošojila po 167 rubljev; 24. aprila pa, ko je telegraf prinesel na boržo sporočilo, da se vojska začinja, poskočili so lozi na 174 rubljev; danes, na tretji dan vojske, se plačujejo na Moskovski borži že po 178 rubljev.

Kinšinov 12/24. apr. — η. — Svét ni skoro vedel za Kišinov, to mnogoljudno stolico Besarabije, ki je še le leta 1812. iz rok Turških prišla v roke Ruske, dokler ni bil imenovan kot glavni tabor Ruske vojske z načelnikom Nikolajem Nikolajevičem h koncu prošlega leta. Slavjanska povestnica bode z zlatimi črkami hranila v svojih listinah Kišinov in pa 24. aprila l. 1877. 80 milijonov Slovanov vtisne si globoko v srcé in spomin oni dan, ko je tlačeni slovanski narod objavil vsemu svetu, da ne dopušča igrati se s sorodnimi brati, niti Azijatskim prebivalcem niti naobraženi Evropi. Ruski car je plakal, ko se je čital manifest o vojni; roke njegove so se tresle, ko je brisal z očí si solzé: Z mirnim preobraževanjem svojega carstva uvel je svoj národ v kolo Evropskih narodov: strl je okove 20 milijonom

„krépostnih“ ljudi (prikrepljenih k zemlji), poklonil je z novo ustavo o učnih zadevah trdno podlago naučnemu izobrazovanju v svoji državi, podaril je samoupravo mestom, katera so potem začela brzo cvesti; nad njim razpeli so mrežo železnih cest po vsem obljudenem svetu Ruskega carstva, odprli nove pote obrtniji in trgovstvu, pod njegovim žezlom postala je naša Ruska država mogočna. Po poti, na kateri je pokazal in vodil svoj narod car doslej, želel je peljati ga tudi dalje. Zdajci je uhó Ruskega naroda zadel glas bratov, da se prava človeška teptajo z nogami, in da sovražnik Slované hoče prestvariti v nemo živino. Čast Ruskega imena je zahtevala potegniti se za zatirance. Silna borba se je vzbudila v srcu vladarja, ki je hotel posvetiti vse svoje dni prosveti svojega naroda in razvitju materialnih in umstvenih njegovih moči, ko je videl, da je treba za nekaj časa pretrgati mirno razvitje, prijeti za orožje in ohraniti čast in dobro ime svojega národa, da je treba biti ščit in podpora stiskanih bratov. Spomin na kri, drago žrtev, katera bo tekla za njih rešene, da se odkupijo od robstva Balkanci, je tako silno zadela srce vladarja, da so se mu vtrenile po licu solze, ko je oklical vojno. Mi Rusi nikoli ne zabimo teh solz, katere padajo na tehtnico usode slovanskih narodov z neznanško močjo, in katere ostanejo z imenom Aleksandra Nikolajeviča kot žive priče njegove nrave v zgodovini velikih Ruskih vladarjev. Ne morem vam z besedo opisati navdušenja, katero je vzbudil glas vladarja v srcih tû pričujočega naroda. — V pondeljek dopoldne se je peljal car naravnost ne granico v Ungeni, kjer je pregledal vojsko, razpostavljeno ob Saski granici. Že pozno zvečer okoli 11^{1/2} se je vrnil v Kišinjóv, kjer so začeli razsvitljati mesto in ulice okoli 9^{1/2}; že pred tem je bilo mesto z zastavami praznično olepšano po mestjanih in mestnem zastopu. Koliko jih je bilo, morete soditi iz tega, da je bilo razprodano samega blagá za zastave za 3000 in več zlatov. Transparenti so bili vsi po enem snovu, Ruski orel in besede: „Bože carja hrani“. Sam car se je pripeljal v mesto s postaje železničine brez vsakega šuma na Ruski trojki (ni enega strela nisem slišal do tega časa); pred trojko in za njo je jahalo po 50 Črnomoških kozakov, skoraj popolnem tako opravljenih, kakor Črkesi. Navdušenje naroda je bilo splošno. Včeraj smo vsi pričakovali kaj posebnega. Ob deveti uri je šel po Ruski navadi car v sobor (stolno cerkev) prosit Boga za srečno zmago. Po kratki molitvi in govoru škofovem, katerega vam prilagam, *) je vročil veliki knez Nikolaj arhije-reju (škofu) list, obsezajoč odgovor južnih slovanskih narodov na manifest. Po molitvi se je peljal car na vrh nevisokega hriba, ki se prostira proti severo-vzhodu od mesta za dolino, po kateri teče reka Bye — na „Riškanovko“, kjer je stala edna divizija vojske, okoli 26.000 mož pešcev, konjikov in topničarjev. Po pregledu je bila molitev, po molitvi je čital pod milim nebom v sredi vojakov in v pričo tisoč in tisoč osob naroda škof manifest, govoril je zopet nekoliko besed, pri katerih se je car zjokal kakor tudi sam škof in brat vladarjev ter generali in vsi pričujoči. Kakor je vladala prej tišina, da se ni čulo znamenje življenja, tako je zdaj glušel okolico grom razlegajočih se „urá!“, ko so se končali govori. Vojništvo je potem defiliralo pred carom in „urá“-klici niso umolknil, dokler so vojaki marširali v mesto in na odločena mesta. Telegraf je začel svoje delo, in vojska začela se je pomikati na svoj posel. Dež lije, potje so taki, da človek misli, da ni moči iti

po njih, a vendar vse korači naprej, prepevaje pesem za pesmijo; vse hrepení osvoboditi brate Slované, brate kristijane. Strežnik mojega oficirja, lep človek, ki je zapustil ženo v daljni Kostromi, je rekel: pri besedah vladarjevih smo kar gledali, kje je Turek; kar planiti smo hoteli na neprijatelja; ne daj Bog biti mu blizo!“ „Ali si pisal ženi?“ „Kaj jej bom pisal; danes je že tako izvedela, da se je začela vojska, jutri se zjoče, če pomisli, da so me že ubili; ako jej bodem pisal, zná, da še živim, in ako me potem ubijó, bode zopet jokala; čemu jej tedaj dvakrat jokati in spravljati na noge vse sêlo! Zdaj so moje misli Turki, a ne žena“ — in zopet so se mu vtrnile solze. Dovolj za danes. Bog jih nam pripelji nazaj vse, vse sinove širje naše svete Rusije — ako pa padejo na stotine in tisoče — daj Bog, da ne bi se hrabri pitomci tihega Dona *) in matere Volge, step pourálskih in hladnega Arhangela zastonj borili, ampak da bi iz njih krvi procvela svoboda teptanim národom imena slavjanskega!

V Gorici 5. maja. — Gvelfe in Gibeline imamo v Gorici! In kaj je naše dobre meščane razdvojilo? Neka grda, smrdljiva reč, o kateri pa naš marljivi kmet pravi, da je zlató. Pisal sem že parkrat o novem „pneumatičnem sistemu“, po katerem se imajo v našem mestu izpraznovati straniščne jame; pisal sem v zadnjem listu, da 1. dan maja bode novi sistem obligatoren za vse hiše; ali ravno sem bil pismo oddal, ko zagledam po oglih oznanilo županovo, da je obligatno vpeljanje pneumatičnega sistema za nedoločen čas odloženo, češ, da mestno-starešinstveni odseki niso še do dobrega pretresli rekurza, ki so ga pretekli mesec vložili mnogi hišni gospodarji proti posilni vpeljavi izpraznovanja stranišč po novem načinu. Imelo se je to pričeti že 16. aprila, bilo je potlej odloženo do 1. maja in zdaj spet do? — O pneumatičnem sistemu samem govoré današnje „Novice“ na drugem mestu; tû naj le to povem, da — če se ne motim — tiči za tem grmom še drug zajec. Menim, da so nasprotniki nove naredbe in dotičnega društva tudi nasprotniki mestnega starešinstva (gg. Iv. Covacic in dr. Ed. Seitz, prevzemnika pneumatičnega izpraznovanja stranišč, sta uda mestnega starešinstva!). Bodi temu, kakor koli, gotovo je to, da mora biti rekurz s tehtnimi razlogi podprt, ker je g. župan izvršitev svojih 1. marca priobčenih zapovedi in pravil (v omenjeni zadevi) že dvakrat ustavil. Nadejamo se pa, da ne bode tekla kri med nami. — Učiteljskih preskušenj se udeležuje te dni 9 gospodov (učiteljica se ni oglasila nobena). Eden ponavlja preskušnjo za meščanske šole, eden se je dal preskušati le iz enega predmeta za meščanske šole, družih 7 (3 Slovenci, 3 Lahi in 1 Nemec) opravlja preskušnjo za ljudske šole. Med poslednjimi učitelji je eden (iz Istre) 62 let star. Marsikaj čudnega nam je prinesla nova šolska dôba, res!

Iz Nabrežine. — „Slavec“ bode pri nas pel v četrtek 10. maja t. l. pri slovesni sv. maši ob 10. uri zjutraj in pri koncertu ob 5. uri popoldne, kateremu je sledeči program: 1. „Slavčev“ spev; uglasbil Avgust Leban; 2. „Pri zibelki“; uglasbil Kam. Mašek; 3. „Bodi zdrava“, uglasbil dr. Ipavec; 4. „Strunam“, uglasbil D. Jenko; 5. „Jadransko morje“, uglasbil Ant. Hajdrih; 6. „Putnik“, uglasbil V. Lisinski; 7. „Ko zvezd itd.“; uglasbil Fr. Schubert; 8. „V sladkih sanjah“, uglasbil Ant. Hajdrih; 9. „Nočni stražarji“, uglasbil Iv. pl. Zajc. — Med koncertom bode tombola.

*) Čitatelji naši ta ogovor nahajajo na drugi strani današnjega lista.

*) Vsakemu Donskemu kozaku visí na prsih na traku peščica zemlje, vzete od doma z bregov Dona in všite v tkanje da bi mu lažje bilo spat na rodni zemlji smrtni sên, ako ležé na tujem v mogili.

Iz Bistrice na Notranjskem 6. maja. B. — „Stari Slovenec“ Matija Ličan je 3. dne t. m. po kratki bolezni, previden s sv. sakramenti, v 93. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Vsak, kdor ga je kedaj videl, je spoštoval poštenega starčka, dobrega kristijana in do zadnjega izdihaja iskrenega domoljuba. Upamo, da bo kdo v „Novicah“ njegovo blago življenje bolj obširno opisal. Sivi starček je še par dni pred smrtjo „Novice“ z veseljem prebiral. Naj v miru počiva!

Iz Bleda na Gorenjskem. — 1. dne maja se je tukaj c. k. brzojavna (telegrafna) poletna postaja odprla.

Iz Kranja 4. maja. — Pretekli četrtek je pod Šmarjetno goró pogorela kajža z vsem, kar je okoli nje bilo. Zažgal jo je nek potepuh iz Križev poleg Tržiča iz hudobije, maščevaje se za to, da je prejšnje dni ondi beračil, pa nič dobil. Omenimo pa ta požár posebno zato, ker v prvem hipu je sum letel na šolsko mladino, ki iz Kranja rada pod Šmarjetno goro zahaja in ondi v navadni srboritosti marsikaj uganja, kar je misel izbudilo, da je po njej ogenj nastal. Naj bi ta dogodba bila našim dijakom opomin, da se ogibljejo vsega, kar jim po nedolžnem uiegné hudo natolcevanje na glavo nakopati.

Iz Loke v polit. okraji Kamniškem. — Pri novi volitvi županstva 15. dne sušca so bili Josip Stopar, posestnik iz Loke, za župana, Franjo Testen, posestnik iz Loke, in Valentin Tavčar, posestnik iz Loke, za svetovalca izvoljeni.

Iz Jarš 6. sušca. — Pri današnji novi volitvi županstva so bili izvoljeni: Matija Slabič, posestnik iz Spodnjih Jarš, za župana, Jernej Cedičnik iz Srednjih Jarš, in Janez Janežič iz Spodnjih Jarš pa za svetovalca.

Iz Spodnje Šiške. — 5. sušca smo imeli novo volitev župana, pri kateri je bil gosp. Janez Plavec, trgovec in posestnik iz Spodnje Šiške za župana izvoljen.

Iz Ljubljane. (Odbor družbe kmetijske) je v seji, v kateri sta pričujoča bila tudi gosp. zastopnika c. k. deželne vlade in deželnega odbora, obravnaval nasvete, ki se po ukazu od 21. marca t. l. imajo predložiti sl. ministerstvu kmetijstva o sledečih državnih podporah za letošnje leto, namreč: 1) kako se ima porabiti onih 1000 gold., ki jih je ministerstvo odločilo za premije goveji živini v razstavi Novomeški oktobra meseca, — 2) kako porabiti 1200 gold. za kalí (vodnjake), — 3) kako 400 gold. za pospéh mlekarstva in sirarstva namenjenih, — 4) kako za povzdigo reje ovác in čebeloreje odločenih 400 gold., — 5) kako 400 gold. za sadjereje namenjenih. Konečno je bilo sklenjeno, prositi za izplačo 600 gold., ki jih sl. ministerstvo za popotni nauk v kmetijstvu za letošnje leto obljubilo.

— Pretekli teden se je gosp. Seunig podal na Štajarsko, gosp. Schollmayr pa na Koroško, da nakupita po naročilu družbe kmetijske plemenske goveje živine, katera se bode, kakor razglas v današnjem listu kaže, po dražbi prodajala v Kranji in v Ljubljani. Kdor želi zboljšati goveje pleme, naj pride na oklicano dražbo.

— V seji 5. maja je deželni odbor službo asistenta in sekundarija na porodnišnem oddelku bolnišnice podelil doktorandu Matiju Zidariču.

— (Veliki sejm), ki se je v pondeljek začel, je bil po majhni kupčiji prav majhen sejmiček; ljudje nimajo denarja, s čem da bi kaj kupili. Živinski sejm je bil poln, kónj je bilo 512, pa tudi goveje živine veliko, kupčije pa malo in to tem manj, ker je cena bila visoka; neki posestnik izpod Škandra je imel par pitanih volov, za katere je brez vse „glibenge“ zahteval 500 gl.

— (Katoliška družba rokodelskih pomočnikov) je obhajala 22. aprila, kot v praznik varstva sv. Jožefa, 22. leto svojega obstanka. Ob 7. uri bila je v nunski cerkvi sv. maša, katero je služil mons. L. Jeran, in pri kateri so prav spodbudno peli vrli pomočniki. Ob enajstih bil je občni zbor v družbini sobi, in udeležilo se ga je mnogo gg. pokroviteljev in družabnikov. Za blagor društva nevtrudljivo delavni družbini vodja gosp. J. Gnjezda je poročal o sedanjem stanu tega jako koristnega zavoda in v daljšem govoru razpravljal, da je družba tudi v preteklem letu zvesta bila svojemu načelu, ki se glasi: „Vera in čednost, — delavnost in marljivost, — sloga in ljubezen, — veselje in šala“. Udov šteje družba 50; potrosila je za družbine potrebe 254 gold. in ostalo je še gotovine 64 gold. Matica njena znaša 450 gold. v državnih obligacijah in 910 gold. pri „podporni blagajnici“ naloženih. Iz blagajnice za bolne ude, katera premore zdaj 267 gold., bilo je podpiranih 8 pomočnikov z 41 gold. 80 kr. Za prenočišče popotnim družabnikom drugih mest potrosilo se je 12 gl. — Učili so letos gg.: J. Flis, špiritval, popularno fiziko, A. Dolinar, prefekt v Alojznici, zemljepisje in občno zgodovino; J. Čermak, inženir, risanje; bivši ravnatelj realke Bichler petje, vodja sam pa veronauk in lepomisje. Tudi 60—70 rokodelskih učencev podučevalo se je v primernih jim predmetih po gg. Flisu, P. Angeliku in vodji. Čedalje bolj se moremo prepričati, da je katol. družba rokod. pomočnikov rokodelcem posebno dandanes, ko ves svet ugiba, kako bi se razvozlalo socijalno vprašanje, ne samo koristna, temuč rekli bi, živo potrebna. Po njej dobivajo materialne pomoči v sili, se izobražujejo v marsikakem obziru za svoj stan, pa tudi najdejo v njej pošteno zabavo. Zato pa tudi zopet izrečemo svojo željo, naj bi radi pristopali rokodelci k tej družbi, v kateri najdejo veliko dobrega; prijatelji rokodelcev pa naj bi jo duševno in materialno zmiraj bolj podpirali v prid „poštenemu rokodelstvu, katero naj Bog blagoslovi!“

— (Iz poročila denarne obrtniške pomočne družbe za leto 1876) je razvidno, da je družba konec lanskega leta štela 348 udov, ki so vložili 63.500 gold. 65 kr. Promet tega leta kaže 367.427 gold., stan rezervnega zaklada pa 12.947 gold. 74 kr. ter da se je ta zaklad lansko leto pomnožil za 558 gold. 82 kr. Ta izkaz veselo izpričuje, da ta družba, ki je že mnogo let z manjšimi posojili obrtnikom pomočnica in stoji pod vodstvom narodnih mož gospodov: Horaka, Pakiča, Drašlerja itd., je brez vse škode prestala glasovite denarne polome „krahe“, ki so poslednja tri leta omajali marsikak denarni zavod.

— (Odbor, ki upravlja mestno kosarno v Trnovem) in kateremu vodja je gosp. Jan. Horak in njega namestnik gosp. Mih. Pakič, je razglasil račun lanskega leta, iz katerega je razvidno, da je premoženje tega zavoda znašalo koncem leta 1837 gold. 61 kr., imenik pa je kazal 214 hišnih gospodarjev, ki so soposestniki tega jako koristnega meščanskega zavoda.

— (Odsek za izdavanje knjig „Matice slovenske“) imel je 2. t. m. sejo, in med drugimi tudi ukrenil te-le bolj važne reči: 1) „Matica Slovenska“ bode za poskušnjo dala na svitlo list pod imenom „Časopis Matice Slovenske“. V ta namen razpisala bode vabilo na naročbo in poziv slovenskim pisateljem, da bi ji poslali za ta list primernih člankov. 2) Prestava: „Potovanje okolu sveta v 80 dneh“ se je sprejela s tem, da se sem ter tje kaj popravi. 3) „Zgodovina avstrijsko-ogerske monarhije za srednje šole in učiteljska izobraževališča“ se popravljena v drugič natiskuje, in bode kmalu gotova. 4) Atlanta 5. snopič (zadnji) to je: Švajca, Španija in Nizozem-

sko se že pri Köke-u na Dunaji v kamen reže, in bode v pravem času gotov. 5) Življenje dr. Etb. Coste (ki ga spisuje prof. Vilj. Urbas) bode konec julija t. l. dodelano, in pride s podobo dr. Coste na svitlo. 6) Nekateri rokopisi so se dali odseku za izdavanje knjig v pregled in v poročanje v prihodnji seji. 7) Vredništvo „Mat. letopisa“ je naznanilo prejetih več rokopisov. 8) Pôl z geografičnimi imeni dobila je Matica do sedaj že 312, ki jih bode rabila za razne znanstvene namene.

— (Pobirki iz časnikov.) V enem svojih zadnjih listov je tukajšnji „Tagblatt“ se razsrdil nad tem, kar so „Novice“ unidan šaljivega pisale o deželnih uradnikih, ki so na kolena padli pred vitezom Vesteneckom, ki ga je „Brencelj“ že leta 1875. v mnogih slikah ilustriral. Naj „Tagblatt“ nikakor ne misli, da je s svojimi lažmi in psovkami opral škandal „in der Burg“, vsaj vendar vsak vé, da „Turški list“ mora zagovarjati softe svoje. „Novicam“ je „Tagblattova“ ekspektoracija le dejansk dokaz, da so njemu in njegovim varovancem hudo za kožo segle.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Prav tako, kakor v zboru Ogerskem je tudi v zboru Dunajskem ministerstvo odgovorilo na interpelaciji: kako se misli vlada Avstrijsko-ogerska obnašati o Rusko-turški vojski? Obá ministra sta odgovorila tako, kakor jima je grof Andrassy napisal odgovor, po katerem pa svet nič več ne vé, kakor je prej. Oba ministra sta povdarjala neutralnost in vedel varstvo interesov monarhije; al do danes še ne vemo, kaj grof Andrassy, ki je v vsem in pred vsem Magjar, smatra za interese Avstrijsko ogerske. Zato ni čuda, da ne na Dunaji, ne v Budapeštu nista bila zbora zadovoljna z odgovorom, kajti politički horizont ni ž njim jasnejši.

— Iz 24 glav obstoječi odbor, ki ima pretresati vladne predloge o novi pogodbi z Ogersko, se je razdelil na 3 pododbore. V odbor za predloge o banki so bili izbrani Herbst, Giskra, Neuwirth, Klinkosch, Dumba, Demell, Kuranda, Schaup, Wodzicki, Tinti, Coronini, Sturm, Eichhoff, Lienbacher, — v odbor za trgovsko zvezo: Oppenheimer, Scharschid, Gombertz, Klier, Teuschl, Grosz, Dinstl, Pražak, Grocholski, Walterskirchen, Magg, Skene, Fluck, Kellersperg, Juzyczynski, Kopp, Hohenwart, — v odbor za davkove zakone: Suesz, Kovalski, Bees, Baum, Weinrich, Beer, Plener, Schrank, Brestl, Wolfrum, Menger, Spens.

— Državni zbor bode že te dni volil tudi poslance v delegacijo Avstrijsko. Kakor „Nova Presse“ piše, bode vojni minister v delegacijah zahteval veliko povišanje svojega budgeta, in sicer bode za leto 1878. zahteval 21 milijonov in 560.691 gold. več kakor za tekoče leto. Kaj pač pomeni tolikošno povikšanje vojaških potrebščin za prihodnje leto?

— Občni katoliški shod je bil končan v četrtek. Obravnaval je mogoče važne stvari, med katerimi v prvi vrsti je stalo brezversko novošolstvo, o katerem so se slišale ostre kritike, posebno odličen pa je bil govor grofa Leona Thuna. Da se čujejo zdaj — po sklenjenem zboru — mile in nemile kritike, je čisto naravno, kajti da ima katoličanstvo dandanes zagrizenih protivnikov obilo, to vé ves svet, vsaj je „katoliško vprašanje“ eno onih velikih vprašanj, ki stojé dandanes na dnevnem redu Evropskem; od druge strani je pa tudi res, da marsikak govornik bil bi stvari bolje služil, ako ne bi bil govoril in ne bi bil dal nasprotnikom pri-

like popasti zavoljo njega ves zbor. Neumornemu „kulturkampf“, po Bismarku začetu, nasproti treba je bilo javne objave katoličanov tudi v Avstriji, kakor se glasi na Francoskem in Laškem, in to samo že kaže veliko pomembo Dunajskega katoliškega shoda; ž njim je živahno gibanje katoliško tudi v Avstriji konstatirano, konstatirano pa ob enem tudi, kako strašansko se nasprotniki katoliške vere bojé tega gibanja.

Z Rusko-turškega bojišča. — Vojska se je hipoma pokazala s čisto druge strani. Turki so namreč silili v boj z zaupanja do zaveznikov, Angležev in svojih verskih bratov v Aziji in Afriki. Al zdaj, ko je boben zapel, prijateljev ni od nikoder, marveč obrnilo se je vse drugače. Angleži, glavni podporniki Turka, morajo sami braniti se, ker je z Azije prišlo poročilo, da jim je Afganistanski emir (Shir Ali-Khan) napovedal versko vojsko; vzhodni mohamedanci hočejo otresti Angleški jarem, ki jim ni nič manj težak, kakor kristijanom Turški. Angleška pomoč Turkom bo tedaj pičila, če je bo kaj; zato se v Londonu jako hudujejo nad Rusijo, katero dolžé, da jim je Azijance na vrat spravila. — Egipčansk vice-kralj je tudi neki že svojo pomoč odpovedal, ker bo imel sam le preveč opraviti z Abesinjskim kraljem, ki mu je vojsko napovedal in čegar krdela so Egipčane pri Darfuru že potolkla. — Nasproti pa o kakem upor zoper Ruse v Kavkazu, s katerim so Angleži žugali Rusom, ni nič slišati. Na ta način se je vse vzdignilo zoper Turčino, vsi prijatelji ga zapuščajo, le Magjari in nemškutarji ne, a ti ga ne bodo z blata izlekli. — Vse to je menda vzrok, da Turki ne morejo nič izdatnega pričeti na bojiščih. Da tudi Rusi ob Donavi ne morejo naglo naprej, temu je krivo deževno vreme. Tem več pa so že dosegli na Azijanski zemlji. Četa za četo so bili Turki pobiti in nazaj potisnjeni, Bajazid je v Ruskih rokah, gotovo tudi že važna trdnjava Kars; do Erzeruma, glavnega mesta v Armeniji, jim je toraj pot že odprta. Desno krilo Ruske vojske hoče obiti Turke pri Šoghanliji, levo predira skoz Bajazidski klanec, središče pa čaka v ravnini ob Karsu na rezultat. — Ob Donavi so Turki streljali v Rumunsko luko Beket, ropali in potem pobegnili nazaj.

Listnica vredništva. 5 posestnikom iz Žirov: Vaš dopis kot odgovor na dopis v 17. listu je tako obširen, da bi zavzel skoro petino celega našega lista, kar bi veliki večini družih bralcev gotovo po volji ne bilo, in to tem manj, ker bi Vaš dopis zopet prisilil nov odgovor od nasprotne strani. Zato, ker v svojem dopisu sami pravite, da želite mirne sprave, stopite kakor sosed k sosedu skupaj, povejte drug drugemu, kar mislite, da zahteva pravica, in pogodite se potem na mirni poti. — Gosp. Il. v P: Na Vaše vprašanje to-le: 1) Da se globe vsled šolskih zamúd odločevati smejo tudi pod zneskom 1 goldinarja, zato govore besede §. 25 deželne postave o uravnavi napravljanja, zdrževanja in obiskovanja ljudskih šol dne 29. aprila 1873. drž. zak. št. 21, ki se glase tako-le: „Kazen se nalaga do 10 gold. ali do 2 dni zavora...“ 2) Globe (kazenski denarji), katere se vplačujejo vsled kazenskih sodeb šolskih oblasti, se stekajo v upokojninski (penzijski) zaklad za učitelje kot izvanredni dohodki tega zaklada, in sicer po §. 82 vrsta 3 deželne postave za uravnavo pravnih razmer učiteljev na javnih ljudskih šolah dne 29. aprila l. 1873. dež. zak. št. 22.

Žitna cena

v Ljubljani 5. maja 1877.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 12 fl. 30. — banaška 12 fl. 94. — turšice 6 fl. 20. soršice 7 fl. 77. — rži 7 fl. 50. — ječmena 5 fl. 20. — prosa 4 fl. 70. — ajde 6 fl. 50. — ovsa 3 fl. 4. — Krompir 6 fl. 43 kr. 100 kilogramov.